

30 Μαΐου: Εορτάζει ο Άγιος Ισαάκιος Δαλμάτων ο Ομολογητής

[/ Βίοι Αγίων](#)

Το σημερινό Σάββατο, 30 Μαΐου, προ της Πεντηκοστής, ονομάζεται και Σάββατο των ψυχών. Επίσης, σήμερα η Εκκλησία μας τιμά τη μνήμη της αγίας Εμμέλειας, της μητέρας του Μεγάλου Βασιλείου που κοιμήθηκε οσιακά σε μονή, όπου συμμόναζε με τη θυγατέρα της Μακρίνα. Επίσης, γιορτάζουμε τη μνήμη του Οσίου Ισαακίου του Ομολογητή, Ηγουμένου της Μονής Δαλμάτων.

- Γράφει ο Λάμπρος Σκόντζος, Θεολόγος

Άγιος Ισαάκιος Δαλμάτων ο Ομολογητής

Μια πολύ δύσκολη εποχή για την Εκκλησία μας υπήρξε ο 4ος αιώνας, κατά τον οποίο δεινοπάθησε από την φοβερή αίρεση του αρειανισμού. Το δυστύχημα ήταν ότι υποστηρικτές της αιρέσεως καταστάθηκαν και κάποιοι βυζαντινοί αυτοκράτορες, καταδιώκοντας τους Ορθοδόξους. Την περίοδο αυτή αναδείχτηκαν μεγάλοι Πατέρες και ομολογητές, οι οποίοι αντέκρουσαν την κακοδοξία και αγωνίστηκαν για την σώζουσα ορθόδοξη πίστη. Ένας από αυτούς υπήρξε και ο άγιος Ισαάκιος ο Ομολογητής και ηγούμενος της Μονής Δαλμάτων.

Δε γνωρίζουμε πολλά για τη ζωή του αγίου Ισαακίου. Καταγόταν από τα μέρη της Συρίας και γεννήθηκε στα τέλη 3ου ή στις αρχές του 4ου αιώνα. Ήταν ενάρετος άνθρωπος και ασπάσθηκε τον μοναχικό βίο από τα νεανικά του χρόνια. Μάλιστα αξιώθηκε να γίνει ηγούμενος της περίφημης Μονής Δαλμάτων και ζούσε με προσευχή, νηστεία, αγρυπνία και μελέτη των Αγίων Γραφών και των συγγραμμάτων των Πατέρων της Εκκλησίας μας. Διακρίνονταν για την βαθεία του προσήλωση στην ορθόδοξη πίστη, η οποία είναι συνώνυμη με τη σωτηρία, σε αντίθεση με την πλάνη και την αίρεση, η οποία οδηγεί στην απώλεια.

Στα χρόνια που βασίλευε στην Ανατολή ο αυτοκράτορας Ουάλης (364-378), αναγκάστηκε να φτάσει στην Κωνσταντινούπολη. Βρισκόμαστε στην εποχή που η αίρεση του Αρείου, η οποία αρνούσαν τη Θεότητα του Κυρίου μας Ιησού Χριστού και φυσικά το δόγμα της Αγίας Τριάδος, παρά την καταδίκη της από την Α΄ Οικουμενική Σύνοδο (325), βρισκόταν σε έξαρση. Όπως είναι γνωστό ο Ουάλης υπήρξε φανατικός οπαδός και υποστηρικτής του αρειανισμού και καταδίωκε με μίσος τους Ορθοδόξους. Είχε φτάσει δε στο σημείο να κλείσει το μεγαλύτερο μέρος των ορθοδόξων ναών, ώστε να μη μπορούν να ασκήσουν τις λατρευτικές τους ανάγκες.

Αξίζει να τονίσουμε το γεγονός ότι οι αιρετικοί αρειανοί διακατέχονταν από έναν τυφλό φανατισμό, ο οποίος τους οδηγούσε σε ακραίες πρακτικές. Δε δίσταζαν να αρπάζουν τους ναούς των ορθοδόξων, να συμπεριφέρονται βάνουσα κατά των κληρικών, να τους βασανίζουν, να τους εξορίζουν, ακόμα και να τους θανατώνουν. Θυμίζουμε, πως το 380, οι αρειανοί της Κωνσταντινουπόλεως είχαν επιτεθεί κατά του αγίου Γρηγορίου του Θεολόγου, με σκοπό να τον φονεύσουν, ο οποίος σώθηκε εκ θαύματος από βέβαιο θάνατο.

Εκείνες τις μέρες ο Ουάλης προετοιμάζονταν να εκστρατεύσει κατά των βαρβάρων φοιδεράτων Γόθων, οι οποίοι είχαν εγκατασταθεί στη Θράκη και τη Μοισία και προξενούσαν σε όλη τη Βαλκανική μεγάλες καταστροφές στους πληθυσμούς των περιοχών αυτών. Είχαν στασιάσει και μάλιστα απειλούσαν να

καταλάβουν και αυτή την Κωνσταντινούπολη. Ο Ουάλης, μπροστά σε αυτή τη δύσκολη κατάσταση, ακύρωσε προγραμματισμένη εκστρατεία στην Αρμενία και στράφηκε στην Αδριανούπολη, το κέντρο της εξέγερσης, να καταστείλει την στάση των Γότθων.

Ο Ισαάκιος, ενοχλημένος από την εκκλησιαστική πολιτική του Ουάλη, πριν φύγει για την εκστρατεία, ζήτησε επίμονα να τον συναντήσει και να του ζητήσει να πάψει να διώξει τους ορθοδόξους και να ανοίξει του ναούς τους. Αλλά ο φανατικός αιρετικός αυτοκράτορας έμεινε αμετάπειστος. Γι' αυτό ο Ισαάκιος τον προειδοποίησε, πως αν δεν ανοίξει τους ναούς, θα πάει στον πόλεμο και θα πέσει στα χέρια των εχθρών και θα χαθεί.

Τα λόγια και το θάρρος του Ισαακίου εξόργισαν τον οργίλο αυτοκράτορα, ο οποίος έδωσε διαταγή να τον μαστιγώσουν ανηλεώς και να τον ρίξουν σε ένα απόκρημνο βράθρο, στ' αγκάθια. Ο Ισαάκιος υπόμεινε με καρτερία το μαρτύριο. Αλλά μόλις συνήρθε, γεμάτος πληγές και αίματα, έτρεξε και πάλι κοντά στον αυτοκράτορα, έπιασε το χαλινό του αλόγου του και του επεσήμανε την επερχόμενη καταστροφή του. Τότε ο Ουάλης τον παρέδωσε στους υποτακτικούς του Σατορνίνο και Βίκτωρα να τον φυλακίσουν, μέχρι που θα γυρνούσε, όπως πίστευε, νικητής. Να διαψεύσει τις προρρήσεις του και να τον εξευτελίσει. Ο Ισαάκιος του είπε «αν εσύ γυρίσεις ειρηνικά τότε πάει να πει πως δε μίλησε σε μένα ο Θεός. Αλλά σου λέω και πάλι, πως θα ξεφύγεις από τους εχθρούς, θα εγκαταλειφτείς και φωτιά θα καταστρέψει τη ζωής σου».

Ο Ουάλης δεν έδωσε πλέον σημασία στα λόγια του Ισαακίου, πήγε στην εκστρατεία, η οποία όμως, δυστυχώς, κατέληξε σε καταστροφή. Στη φοβερή μάχη της Αδριανούπολης (9-8-378) νικήθηκε οικτρά ο βυζαντινός στρατός, τράπηκε σε φυγή, αφήνοντας πίσω του χιλιάδες νεκρούς. Μεταξύ των άτακτων φυγάδων στρατιωτών ήταν και ο Ουάλης, με τον υπασπιστή του Πραιπόσιτο, ο οποίος ήταν και αυτός φανατικός αρειανός και συκοφαντούσε στον αυτοκράτορα τους ορθοδόξους. Για να γλυτώσουν, κατέφυγαν σε έναν αχυρώνα. Αλλά οι Γότθοι τους αντιλήφθηκαν και έβαλαν φωτιά και τους κατέκαψαν. Σύμφωνα με τους ιστορικούς, αυτή ήταν η χειρότερη ήττα των ρωμαϊκών στρατευμάτων από την εποχή της φονικής μάχης του Τευτοβούργιου Δρυμού. Σε αυτή έπεσαν οι πλέον έμπειροι αξιωματικοί και οπλίτες, τους οποίους στερήθηκε η ρωμαϊκή στρατιωτική μηχανή. Το χειρότερο, απ' όλα, είναι ότι ο διάδοχος του Ουάλη Θεοδόσιος Α' (378-395) αναγκάστηκε να κάνει ταπεινωτικές παραχωρήσεις στους Γότθους.

Όταν έγινε γνωστός ο τραγικός θάνατος του Ουάλη, βγήκαν αληθινές οι προρρήσεις του αγίου Ισαακίου. Ο νέος αυτοκράτορας Θεοδόσιος άλλαξε

εκκλησιαστική πολιτική και υποστήριξε τους Ορθοδόξους και απελευθέρωσε τους φυλακισμένους για την πίστη τους κληρικούς, μοναχούς και λαϊκούς. Μαζί τους απελευθερώθηκε και ο Ισαάκιος, ο οποίος αναχώρησε για τη Μονή του, όπου έζησε τον υπόλοιπο βίο του με ησυχία και γαλήνη.

Το 381 έλαβε μέρος στην Β΄ Οικουμενική Σύνοδο, συμβάλλοντας τα μέγιστα για την επιτυχία της. Κοιμήθηκε το 396, σε βαθύ γήρας, αφού πριν είχε προαισθανθεί το τέλος της επί γης ζωής του και είχε ορίσει ως διάδοχό του, ηγούμενο στη Μονή, τον Δαλμάτιο. Η μνήμη του τιμάται στις 30 Μαΐου, καθώς και στις 3 Αυγούστου, μαζί με τον άγιο Δαλμάτιο.